

Courret esteu alangres

Vrtus **S**anitat^{is}
De herbis et plantis.
De Animalibus ⁊ reptilibus
De Avibus et volatilibus
De Piscibus ⁊ natatilibus (ribus)
De Lapidibus ⁊ in terre venis nascē
De Urinis et earū speciebus
Tabula medicinalis Cum directo
rio generali per omnes tractatus.



dio ce
stellie
lo rim
rno: m
pulchr
calicu
frigidu
ampru
in sup
dibo: c
boiem
atq; se
citra
lis mea
stentie
crump
ue eti
ditas: f
Etia in
meto o
Et illo
tur san
gimini
sup cet
pelle
extrin
ref bu
mii p
mide
Dui
bus b
sed mu
oculte
rie. Lu
conuen
res a
Quas e
foret are
profect
boiem. S
solueria.
numera.
tis aut y
Dectac
nerio me
initio ge
tis perio

Tractatus



Apium silvestre. ¶ Salienus octavo
a simplicium farmacoꝝ capitulo apium
silvestre aliq̃ selinum vel equinum. aliq̃
vero alexandrinum nominant. ex eodem gene
re est. Et hoc cum selino ⁊ petroselino macedo
nico. ⁊ erit quidam selino fortius. petroselino
vero debilius. menstruoꝝ vtiq̃ duciūm est
⁊ urinatium.

Operationes

- A ¶ Apium silvestre virtutē habet in semine eius
- B ¶ Auicenna. Apium silvestre est vlceratium
- L ¶ Apium silvestre confert alopitiam habenti
- D ¶ Apium silvestre in emplastro vlcerat ⁊ con
fert scabiei ⁊ empetigini. ac vulnerib⁹ vsq̃ ad
sigillationem.
- E ¶ Est autem malum epilentie exsiccat eam
- F ¶ Pisces quoq̃ si egrotant in piscinis apio sil
vestri viridi recreantur.
- ¶ Contra opilationem splenis ⁊ epatis valet
semen apij silvestris sumptum cum vino.



Capitulum: xxxv.

Apium rusticum est apium quod dici
a tur regalia. et est herba cuius succus
ingreditur in quadam cōfectione ad
scabiosa vlcera in antidotario virili.

Operationes

- A ¶ Succus eius radice cū aceto fricatus va
let contra scabiē ⁊ vlcerationē.
- B ¶ Salienus sexto simplicium farmacoꝝ capis
tulo de ambrosia siue apium rusticū habet vim
stipticantē siue repercutientē.
- L ¶ Oculis valet illitum cum melle ita vt subin
defoucantur.
- D ¶ Opilationem epatis soluit.
- E ¶ Et est resolutiuū inflationis aperitiuū opila
tionis ⁊ sedatiuū dolorum.

Capitulum: xxxvj.



Apium emorroidarum. ¶ Salienus sexto
a simplicium farmacoꝝ capitulo botra
chion inquit. Apium emorroidarum
est cum folijs guttaticis guttis quasi sangui-
nis melancolici calide et sicce est vebementer
radix. et similiter tota herba.

Operationes.

- A ¶ Apium emorroidarum in vino coctum cathas-
plasmef naribus. emorroidas inflatas. et fle-
gmaticas excitat.
B ¶ Lauendum tamen est ne eis fluentibus hoc
fiat si sine fluxu cum tumore et dolore et extensio-
ne illarum venarum fuerit dolor mitigatur. et
tumorem siccatur. Et ob hoc apium emorroidas-
rum dicitur.
L ¶ Item scabies et lepras excoquat et vngues les-
prosos.

Capitulum. xxxvii.



Appios id est camebalanos. Et secun-
a du quosdam dicitur raffanus agre-
stis. Et dico fm quosdam. quoniam
fm veritatem raffanus agrestis est ille qui des-
scribit infra in capitulo Raffanus agrestis.
¶ Dyascorides capitulo appios. Appios has-
tas habet duas vel tres viscosas et teneras et
rufas. Folia sunt ei rute similia oblonga et vi-
ridia et parua. semen paruum cuius radix est
affodillo similis: sed obrotunda similis pile la-
chrymo plena. de foris nigra intus alba. Radi-
ces eius duo sunt super terram.

Operationes.

- A ¶ Radices accepte vomitum faciunt. coleram
et flegmam excludunt. radices eius de subtus
id faciunt. Omnis vero causa et accepta omnia
similiter facere nouit.
B ¶ Lachrymum eius sic colliges Incide radices
et in aquam mitte quod supernatauerit cu pen-
na collige sicca et reponere.
L ¶ Dyascorides. Si obulorum semi trium mo-
do datum potui per ventrem purgationem fa-
cit. Herbe autem ipsius superiora vomitum fa-
ciunt et inferiora ventrem purgant.

Capitulum. xxxviii.

De Herbis

A ¶ Sera. anc. Bal. vna ē virt⁹ ei⁹ q̄ desiccet
et alia ē virtus ei⁹ q̄ pglutinat: et aufert asperita-
tē: et frāgit virtutes medicinaz acutaz. et lenit
asperitatē pectoris: et stringit vērē: et fortificat
intestina: et meliorat ossa fracta q̄n fit emplm
cū eo. et puenit malignitati vlcey pulmonis.
B ¶ Et auc. Habiz. Dicit q̄ ē hu. paz et retinet
ventrē q̄n nimis fluit. et pglutinat intestinū. i.
q̄ ē tenasimon. et pglutinat ossa fracta q̄n fit em-
plastrū cū eo. et sedat tussim q̄n retinet i ore et
trāsglutit qd̄ inde soluit. ¶ Aut si misceat aliq̄
bō medicinis pferētibz ad tussim et vlceribz pul-
monis q̄n bibit ex eo. ¶ Et ouenit obtalmie et
rectificat medicinas laratiuas q̄n misceat cū
eis. et pibet acuitatē earū. ¶ Et frāgit vomis-
tū q̄ puenit ab eis. et q̄ntitas dosis ei⁹ ad tuf-
sim. et ad retinēdū vērē aureos. i. et q̄n misceat
cū alijs medicis ē aurei. v. ¶ Bulcasim eben-
aben azarin. li. qui dō seruitor. Forma assandi
gūmi arabici ē sicut omēs alias gūmas. qui
vult assari gūmi arabici oportet vt frāgat il-
lud i frusta ad magnitudinē orobi. deinde ac-
cipiat patellā et calefaciat eā: et auferat ab igne.
et ponat sup eā gūmi arabici: et misceat be-
ne sine intermissione donec albescat. et si nō albe-
scit pma vice. iterū calefaciat patellaz vt pri⁹
donec fiat albū. et odē mō fit ex alijs gūmis



Capitulum. cccxi.

Aufer vlt haufor. Qui. i. q̄. li. ca.
facit q̄ scribit haufor: s; in ara.
est haufor Et haufor ē lacticini-
um qddā et nō est taxus: vt qddā
dicūt vel spēs ei⁹: sub cui⁹ vni-
bra periclitant dormiētes: vt Dyas. dicit. Hā
haufor est lacticiniū. et taxus ē arbor magna
et vmbrosa.

Operationes

¶ Sera. li. ag. ca. hau. Haufor ē planta hñs
lata folia. et nascit in vno tpe anni. et hñcauū
qd̄ egredit ab oculis ramoz suoz et a locis flo-
rū ei⁹. ¶ Et colligit ab eo hoies rē pueniē-
tē. et succo ei⁹ ē amaritudo. et egrediunt ab ea
mala sicut testiculi cameloz. ¶ Et egredit ab il-
lis pomis qd̄ res adurens: ita q̄ nō pōt fie-
ri cauteriū cū re meliori ea. ¶ Et implent ex
ea culatres puluaria. et noiāt etiā arbor ei⁹
coherea. et q̄n incidūt folia haufor emittit
tūc lac qd̄ colligit in mēse Mañ. Et ponunt
in eo coria: et nō remanet pilus in eis. et vñū
vas implet ex duabz impressiōibz. ¶ Et lignū
haufor est leue grossum rectū pulchrū et c. Ali-
us haufor est vna ex speciebus titimalli.



Capitulum. cccxii.

o q̄

Tractatus



Capitulum.ccliiij.

I Enticula aque v^l Lentigo aque. Serapion li. aggregatoris cap. gabaleb. id est: lenticula aque. ex ea est marina. et ex ea est aque dulcis. s; illa q^{ue} est aque dulcis est lenticula q^{ue} reperit^{ur} sup aquas erecta habes cor ticē viridē. et est rotūda sic lenticula: silis est ei in figura sua. Et reperit^{ur} in lapidib^{us} sup aquas erecta: natans sup faciem aque. Gal. viij. sim. far. cap. facus. id est lenticula aquatica. humide et frigide complexionis in secundo gradu existens fm vtrūq^{ue}. ¶ Paulus cap. Stratio: tis. Et est herba et nascit^{ur} in superficie aque sine radice cū folijs similib^{us} semperuivē: Est autē virtutis redarguentis a cremordentis. Dyas. cap. de lenticula aque. Lenticula colorē viridis dem habens: virtus est ei frigida.

Operationes

- A** ¶ Galienus. Lenticula aque habet quid stipticitatis ppter qd vulnera potest cōsolidare. et viceribus est vtilis. quidāz aut eo et ad emorros sagias vnt^{ur} et ad fistulas.
- B** ¶ Paulus. Potui data valet ad fluore sanguinis ex renib^{us}. et cū aceto contrita. atq^{ue} vt catha plasma adhibita.
- E** ¶ Dyascozides. Omnes tumores spargit. Ignem sacrum extinguit: podagricis necesse misceatur. medicaminib^{us} sola. et cum polenta apponitur infantibus.

Capitulum.ccliiij.



I Ens. Sera. li. ag. c. zedens. auct. Dyas. meliores ex lētib^{us} sunt ille q^{ue} veloci^{us} mas tran^{it}. et q^{ue} infundunt^{ur} in aqua ad mollificandum nō nigrescunt. Gal. viij. sim. far. ca. de lētib^{us} fm translationē grecā inq^{uit}. Lentes stiptis cāt nō fortiter. i medio poca. et fri. cōsistūt. siccāt autem in secundo gradu.

Operationes

¶ Gal. eodē li. et ca. fm trāslatiōez arabicā. Sapoz eaz est stiptic^{us} stipticitate pauca. p^{er} lentis pma ē media inter ea. et fri. et epiccat in. ij. gdu. Et ipsa stringit ventrē q^{ue} coq^{uit} bis et pūcit aq^{ue} pma. et aq^{ue} in q^{ue} coquūt^{ur} laxat ventrē. ¶ Et dixit ypo. vi. epidimiaz q^{ue} est tēpata in ca. et fri. et declinat ad calozē parump. Et signū i hest q^{ue} nō apparet p ea q^{ue} comedit aut q^{ue} morat^{ur} in stoma cho: aut q^{ue} descendit a vētre in frigidatio cor poris. et est composita ex suba q^{ue} stringit ventrem q^{ue} coquūt^{ur} bis. et pūcit aqua pma. et aqua i qua coquunt^{ur} laxat ventrē. ¶ Idem auc. Dyasco. Quādo comedit^{ur} ex ea assidue facit obscuritas tem visus. et est dure digestiōis. mala stomacho et accidunt ex esu eius somnia mala. et est mala nervis et pulmōni. ¶ Et idē Sera. auc. Desfarugie. Ex corticate ex his sunt frigide: grosse stringūt vētrē et vrinā: et ingrossant sanguines

De Herbis

E in venis: et non sinunt eum currere. ¶ Et idem auctoritate Desuay. Lens ipsa est frigida et sicca in primo gradu. et cortex eius est calida et sicca in primo gradu. Et de proprietate eius est minuire urinam et menstrua propter eius sanguinis ingrossationem.



Capitulum. cdu.

Lilium. Ambrosius. Considerate lilia agri. quous sit cadore in folijs: ipsaq; folia stipata quod ab vmo ad sumum assurgere videant: vt exprimat formam cippi. et vt aurispecies quodaz intus effulgeat. que cum vallo in circuitu floris obsepta iniurie nulle pateat. Si quis hunc florem decerpit: et in folia sua soluat: quanta est manus artificis qui lilijs species reformare valeat. ¶ Blosa. sup. Luca li. xij. Lilia non siluis sed in hortis nascuntur: nec vllum agriculaz cultum requirunt sicut ceteri fructus. sic scriptum est: Considerate lilia agri quod crescunt neque laborant neque nent. Non laborant coloribus odorando. neque nent sibi indumenta faciēdo. ¶ Pallas li. iij. In februario mense lilioz bulbos ponemus. vnde lilia antehabita sariemus summa diligetia ne oculos circa radicem nascētes et minores bulbulos lauciemus. Qui amfē subtrahit atq; in alios digesti ordies noua lilia formabunt. ¶ Dyas. ca. de lilio. Liliū hec est lecti-

na quam multi in coronam ponunt. Et est oibus notum: cuius flores albi sunt satis. Est autem aliud genus liliij quod vocatur yris ylica. folia huius siluio filia vel gladiolo: sed maiora et vastiora. flores huius et superiores inclinatos sibi inuicem diuersis coloribus albo. scilicet et mellino aut purpureos aut venecino. Radices sunt sibi dure et curue et odorato bono plene. De radices colligende sunt et filo inferende. et sic in ymbra pendentes sic candē sunt dura et breuis: et coloris rufi: et odoris boni. eligenda est in gustu calidior.

¶ Serapion libro aggregatoris ca. Anseas id est liliū. Est enim calide et sicce complexionis in secundo. Ex eo est domesticum et siluestre. Sed siluestris sunt species: et nominatur vna arsemetim: id est celeste. et est album: quod est notum. De illo in presenti ca. dicemus.

Operationes

Auicēna. Liliū album ortulanum calidum et siccum in secundo. In ipsa est terretas subtilis ac qurens amaritudinem. et aqueitas ita equalis complexionis. Liefert panis et lentiginibus propter radice eius. et mutat faciem ac remouet eius praetensionem. valet incisioibus nervorum et splenis. sed malum est stomacho. propter oleum eius. quod est resolutiuum: aperitiuum: lenitiuum duricie matricis bibiti et inuncti. ¶ Idem. Radix eius confert adustioni aque calide. quoniam exsiccatiua est mollitiua et abstersiua cum equalitate solidat. Ex decoctione quoque ipsius radice fit oris colutio ad dolorem dentium. et propter illius quod siluestre est. ¶ Idem. Liliū profert puncture verminum venenosorum: propter scorpioidis. Oleum quoque eius est tyriaca coriandri et fungorum. Emplastrum ex folijs cum vino factum super herisipilam profert valde. ¶ Plinius li. xxi. Liliū rose nobilitate premitum est quadam cognatione ynguēti: oleum quoque lilion appellatur. Nulla florum excelsitas maior. Interdum cubitoz trium longitudo. Alba lilia oibus eisdem modis serunt quibus et rosa. Nihilque fecundius. vna radice quingentos sepe bulbos emittente. ¶ Sera. Conuenit combustio ignis quando assatur et teritur cum oleo rosarum. et ponitur super locum combustionis et dimittitur donec curet. quoniam combustiones egent medicina que desiccet et abstergit cum temperamento. ¶ Et est bonum ad incarnandum omnia vlcera: et mollit duricies matricis. Folia eius incarnant et abstergunt asterfioni debilioz quoque radice. Et quando coquuntur et ponuntur super combustionem ignis. aut supra quodcumque vulnus faciunt incarnari vlcerationem eorum. ¶ Et sunt quidam qui infundunt flores eius in aceto. et vtuntur eis ad incarnandum vulnera: et corundum flos eius et exprimitur succus eius et coquitur in

A

B

C

D

E

F

G

De Herbis

plapidē aut arborē. 7 fit dulcis. 7 coagulat sic mel. 7 exsiccat sic gūmi quēadmodū tereniabin. Est alia species que vocatur tereniabin. qualege capitulum Tereniabin.

Operationes.

- A** ¶ Sera. auc. Rasis. Que de ipo cadit sup arborē tamarisci ē bonatūssī 7 aspitare pectoris colligit eā Rasis 7 dicit. q mānacādit sup arborē q dicit tamarisc sic mel. ¶ Et idē au. Dabitur.
- B** Est ca. i. fi. pmi sicca ppinquās caliditati. pfert relaxationi stomachi: 7 abstringit ventrē: 7 cōuenit aque citrine qn bibit de ea. emplastratur vter. 7 ingredit in medicinis apostematum.
- E** ¶ Et exsiccat catarrū qn fū caput purgiū: qm mūdificat cerebrū 7 expellit ab eo ventositatē grossam. ¶ Et fortificat medicinas: qn misceat cū eis i portionibz 7 caput purgijs. 7 delet apostemata flegmatica. 7 misceat in pfectionibz ppter excellens inuamentū qd est in ea.
- D**



Capitulum. cclxxv.

- m** Andragora vir. ysi. Spēs ei due sunt Mascul⁹ scz 7 femina. De masculo in isto cap. tractat. Dandragora filis est paruo peponi. dicta q bz mala suauē olentia:

magnitudine malimatiani. vñ 7 latini eā māsculū terre vocāt: eo q radice bz formā hoīs similitē. Antropos em hō dicit. hui⁹ cortex in vino misa dat ad bibendū his quoz corp⁹ secandū est ppter curā vt soporati dolorē nō sentiāt. Dascul⁹ folia bz similia bete. ¶ Plini⁹ li. xxv. Candid⁹ q 7 mas. niger q semia existimat mandragora. ¶ Dyas. Dascul⁹ po mādragoza bz folia alba 7 maiora: lata 7 lenia sic bete. Mala eius duplicia nascunt colore croceo. odore suauē cū gravitate q pastores comedūt. 7 statim somnū capiūt. Auiē. Mādragoza fri. vs q ad. iij. gra. 7 humida. Dīs at mādragoze radix magna ē: hoīs forme filis. Dandragora em nomen est ymaginis naturalis. scz sic planta existens in forma hoīs. ¶ Ex herbario. Dandragora q fortissimi odoris est ab hoīe ieiuno nō colligit Dasculus autē habet albidiora folia et maiora: sed vtriusq vis est vna.

Operationes

¶ Sera. Dñex ista radice exhibet alicui i potu vel cibo cū pane incidit sumens eā in suber. Et iō vtunt ceyrurgici qn volūt mēbz incidere. ¶ Et idē auc. Dyas. Virtus masculī est. q si coquat radix i vino donec minuit tertia pars. et colat 7 reponit 7 accipit ex ea qntitas. 3. i. 7 ad ministrat ad nimias vigilias. 7 ad secādos dolores: 7 qn fuerit necesse incidere aut cauterizare alī quod mēbz 7 volum⁹ q nō sentiāt: detur ei in potu prius. ¶ Et bibant duo onolos ex succo radice cum mellicrato faciunt euomere flegma 7 coleram sicut elleborus. sz si accipiat plus occidit. Et cortex radice ingredit in medicinis oculoz 7 in nascalibz. ¶ Et qn accipit ex eo medius onulus 7 supponit puocat menstrua: 7 extrahit fetum. Et qn ponit in ano sic suppositoriū facit dormire. ¶ Et qn radix eius elixat cū eboze sex horis mollificat eum 7 facit ipm abile ad faciendū quācūq figurā voluerit. ¶ Et qn fit emplastrū cū folijs ei⁹ recētibz cum sanie est conueniēs apostematibz calidis oculoz 7 apertibz supuenientibz vulneribz 7 vlcēribz. et resoluīt apata dura: 7 scrofulas 7 exituras. ¶ Et qn fricat cū eo empetigo 7 baras 7 similia eis sex diebz aufert ea sine vlcēratione loci. 7 pferūt attritiōibz q sūt in itinere. ¶ Radix po ei⁹ qn terit p tritiōe forti: 7 fit emplastrum cū ea 7 aceto curat herisipilā. 7 qn misceat cum oleo 7 melle est bona morsui venenoso. 7 qn misceat cū sanie sedat cyrogras: 7 dolorē iūcturaz. et oēs alios dolores. ¶ Fit aut vinū cū cortice ei⁹ radice i hūc modū absq decoctiōe. accipiat de vino dulci amphora vna. 7 pūciāt tres magne rā

A

B

E

D

E

F

B

B

J

r ij

Tractatus

dicēs in ea. et de in potu q̄ntitas triū onolos
illi quē necesse est icidere aut cauterisare. et nō
sentiet cauterisatiōez aut incisiōez ppter subet
q̄d ptingit ei. et q̄n sumit de ea nimis facit apo/
plexiā. ¶ Succ^o pomoz eius q̄n sumit in potu
mūdicat matricez q̄n admisceat ei sulfur. et fit
inde nascale abscindit fluxum matricis.

R

L

B

H

D

P

¶ Colligit aut lachrym^o huius plante: q̄n pfo/
rat radice ei⁹ et colligit q̄d emanat ex lachrymo
in vase vitreato. Verum succus ei⁹ fortior est
lachrymo. et nō est in omni pteradic^o t̄m de hu/
miditate: q̄ q̄n vulneratur emittit lachrymum:
quod quidem experientia sciri potest.

¶ Alia spēs q̄ noīat narbus administratur a
cirurgicis q̄n volūt mēbrū aliq̄d incidere. et q̄n
bibit solatruū q̄d d^o suffocans ei est tyriaca.

¶ Et idē auc. Rasis. dixit mihi q̄dā ex antiq̄s
babilonie. q̄ q̄dam puella comedit q̄nq̄z poma
mādragoze. et cecidit sincopisata. et tota effecta
est rubicunda. et quidam supueniēs effudit su/
per caput eius aquā nimis donec surrexit.

¶ Et ego vidi hoīes q̄ supserūt de radice ei⁹ cau/
sa ipinguādi. et accidit eis sic accidere solet hoī/
bus ingredientib^o balneuz et bibentibus post
exitiū vinū multū. Nam fact^o fuit vult^o eozū ni/
mis rubicūdus. ¶ Et idem auc. Dyas. Radicē
mandragore multi dant ad amorem.



Capitulum. cclxxvii

Androgoza semie. Sera. auctoritate
Dyas. Et semie color est niger. et noīat
landachis sine bandachis aut lactuca
Nā i folijs ei⁹ ē silitudo cū folijs lactuce. et sūt
pinguia grauis odoris. et extēdunt sup faciem
terre. in medio folioz ei⁹ est simile nespili. et est
lofach. et est citrini coloris. hīs odorē bonū. et
intra ipm sunt grana similia granis pīrozū. et
habet radices magnas mediocriter duas vel
tres adherētes inuicē exteri⁹ nigras et interius
albas. sup quas est cortex grossus. Et hec spēs
mandragore nō habet stipitem.

Operationes.

¶ Mandragora fortissimi odoris est ab homi
ne ieiuno non colligitur.

¶ Utriusq̄ vis vna est. hec cum polenta trita
feruores oculoꝝ et dolores aurium sedat.

¶ Radix ei⁹ cū aceto trita et illita ignē sacruū cu
rat. ¶ Aui. Mādragoza somnū puocat. et q̄n
ponit i vino vehemētē inebriat. multusq̄ vsus
ei⁹ et odoramētū faciūt apoplexiā. ¶ Lac eius
euellit lētigines et pānū sine mordicatōe. soluz
do at educit colerā et flegma. ¶ Radix ei⁹ trita et
cū aceto imposita sup herisipilā sanat eā. semē
ei⁹ matricē mūdicat. vel vomitū puocat.



Capitulum .ccxlviii.

m Arua. Serapion. Darna est planta filis prassio: nisi qz est lōgior. eo qz habz folia parua multa dura z aspera: boz nū odorem habentia dulcia. sup que sunt pili parui. z bz pgas multas egredientes ab vna radice. z albiores pgis prassij: nascit locis mōtuo sis z asperis. ¶ Et idem auctoritate Gal. Sapor eius est acutus pungitiu? amarus. z viri? eius est que calefacit in secūdo gradu.

Operationes.

- A** ¶ Serapion. Virtus ei? est q abstergit z incidit. z puocat menstrua. z occidit fetum.
- B** ¶ Et expellit secundinam. habet virtutem calefactiuam acutam
- E** ¶ Et id eo quando bibitur decoctio folioz ei? cum vino prouocat menstrua.
- D** ¶ Et facit abortum: z expellit secundinam.



Capitulum .ccxix.

m Arubium siue Prassium. Serapion libro aggre. cap. Farasion. i. prassium. Est herba habens ramulos multos egredientes ab vna radice. z sup ipsos est bor/ ra pauca. Lūius color est albus. z virge eius

sunt quadrate. z folia eius sunt in lōgitudine pollicis. obrotunda rugosa vel aspera. sup que est borra. Et semen eius z flores eius sunt diuisa pramos eius. z semen eius rotundū ad asperitatem tendens. Nasct in campis z in edificijs domoz. ¶ Dyasco. cap. de marubio Marubium vel Prassium frutex est ex vna radice. multas virgas habens albas z asperas: z quadratas. Et folia similia digito maiori. et obrotunda z aspera alba z rugosa. z gustu amara. semen est illi obrotundū z verticulosum et asperum. Nasctur locis multis. ¶ Auicē. li. secūdo. cap. de prassio. Prassiu est herba amari saporis. ¶ Inquit oribasius. Non sunt calefactio eius z exsiccatio ipsius fortes. Alj autē dixerunt qz est calida in tertio gradu: sicca in secundo. Est aperitiuum: abstergit z liquefacit z resoluit z incidit.

Operationes

¶ Serapion inquit. Aperit operationes splenis et epatis. z mundificat pulmonem z pectus pscreatum. z prouocat menstrua quando bibitur. z quādo ponitur exterius abstergit et resoluit. succus autem folioz eius postqz est desiccatus in sole resoluitur cum melle: et administratur ad visum acuendum.

¶ Et fit cum eo sternutatoriu ycterici. ad mūndificandum infectionem coloris. z administratur cum medicinis aperientibz instrumenta auditus. z datur succus eius illis in potu qui sumperunt medicinas mortiferas. verum nocet renibus z vesice.

¶ Et emplastrum cum folijs eius z melle mūndificat vlcera sordida. z euellit panariciū z carnem putridam. z sedat dolores lateris. Et fit emplastrum cum marubio et sale. et confert morui canis rabidi.

¶ Dyas. Folia eius sicca: vel succus folioz ei? vel semen eius elixum z bibitū cū melle pificat z tussientibz z asmaticis pdest. Toracem purgat: maxime yrisilrice mixta.

¶ Purgadis vtiliter mulieribz adhibet. Secundinas excludit: diu patientibus subuenit. Vesice z renibus cōtrarium est. melle addito vulnera purgat z illa detergit. Pascētia vulnera compescit. dolozē lateris tollit.

¶ Succus siccatus melle z vino addito caliginos oculoz detergit. ycterici naribus immisus fert auxilia. cum oleo rosarum succus ei? aurium dolozem mitigat.

¶ Auicē. Succus ei? pfert dolori auris anti quo. z mūndificat z aperit meat? audit? z remouet antiquū dolozē eius. Succus ei? cū melle est cōueniens ad acuendum visum. mūndificat

A

B

E

D

E

F

B

Tractatus

guiora odorata cū viscidine color ē mellis
nus. 7 sunt ei capitella aneto filia. 7 semē ob
rotundū simile cauliculo: migrū viscidū 7 myr
rhe hñs odorē. Radix ei⁹ viscida est 7 odora
ta 7 mollis succū plurimū hñs 7 fauces mor
dens. Coriū est illi a foris nigrū: 7 intus viri
de aut subalbidū. nascit in locis asperis 7 hu
meis. virt⁹ estradici ei⁹ 7 semini 7 herbe ca.

Operationes

A **B** **E** **D** **E** **F**
¶ Dyas. Eius folia i sale cōponunt. ventrem
stringūt. ¶ Radix ei⁹ venenis occurrat tussis
onib⁹ 7 orthonoicis vrinā puocat. ¶ Folia ei⁹
cathaplasmatib⁹ adhibita tumores 7 durici
es spargunt. ¶ Radix ei⁹ silr facere potest. se
men eius vrinā puocat. ¶ Hefretic⁹ 7 splene
ticis 7 dolori vesice maximū p̄sidiū est. mens
struis imperat. ¶ Secundinas expellit.

Capitulum. ccccxix.

Ua siue muza grece. Ex sinonimis
Muza est fructus paradisi: vt dicūt
quidam. in quo comedēdo peccauit
adam. Sed ali⁹ verius dicunt q peccauit in
ficu. Fertur autem muza crescere in babylo
nia. alio quoq; nomine muza est opiata. Isas
ac. Muza est calida in medio primi gradus.
7 bumida in fine ipsius.



Operationes.

A
¶ Isaac. Muza cerebrum humectat et ven
tre: pectoris 7 pulmonis ledit asperitatem
Est at nutrimenti mlti grossi Que assueta ge
nerat stōachi grauitatē: ac splenis 7 epas opi
lationez. Unde qui eam manducant post ei⁹
comestione zinziber conditū vel oximel acci
pian: sitamen frigide nature sunt.

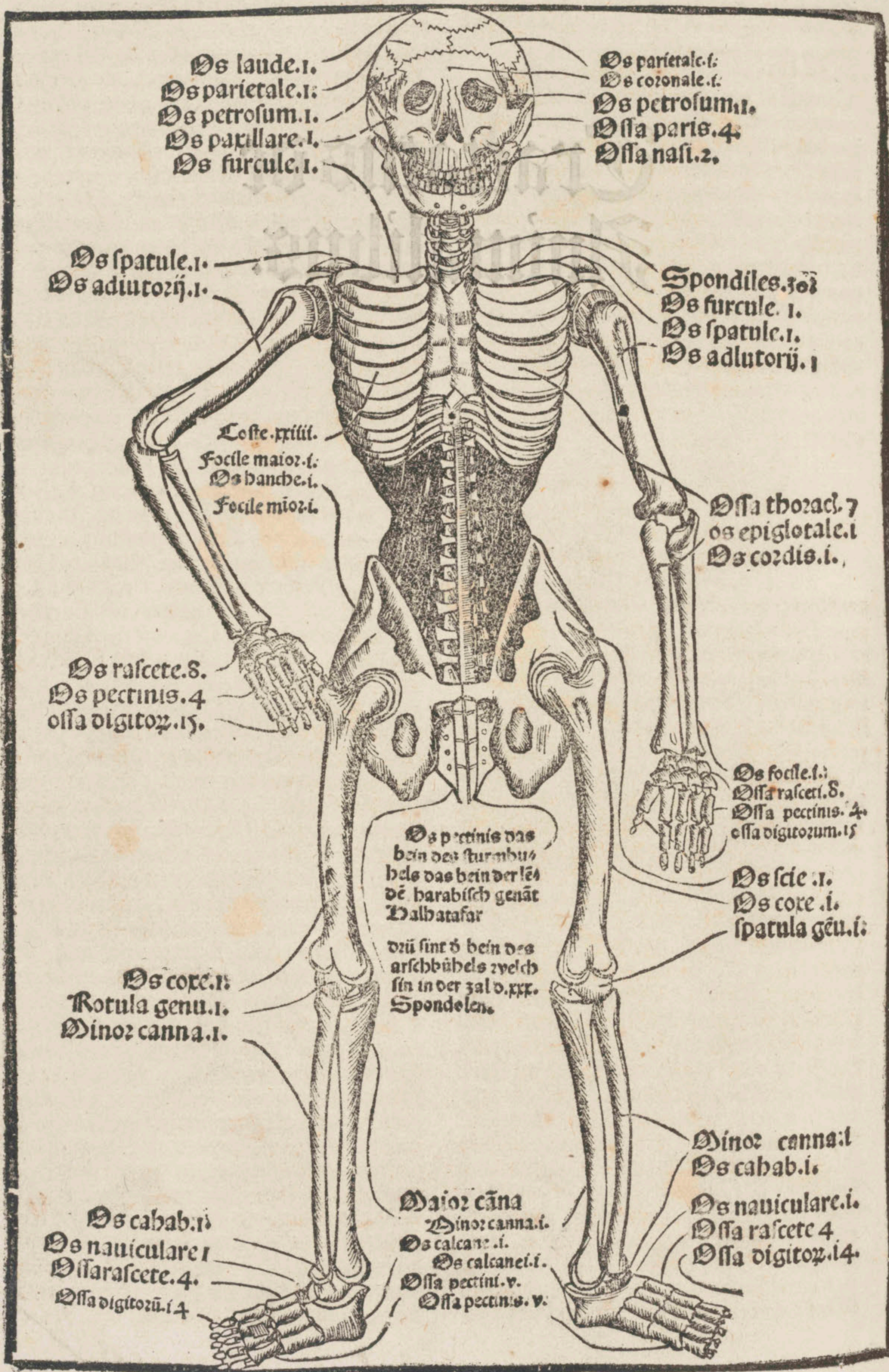
¶ Auicenna. Muza nota est. nutrit veloci
ter: ac lenificatiua est. ¶ Multitudo eius ge
nerat opilationes. 7 addit in colera ac flegma
te fm cōplexiones. ¶ Cōfert adustioni ignis
gutturis ac pectoris. ¶ Stomacho quidem
conueniens: sed multitudo ei⁹ valde grauis
est. Augmentum in spermate facit: 7 vrinam
prouocat.



Capitulum. cccxxx.

B **E** **D** **E** **F**
Uccarum. Actor. Zuccara et candi
(vt fertur) vltra mare vel i Hispania
ortū habēt ex cannis que zucarine
cognoiant. Orī enī zuccara intra cannā sic
medulla intra sambucū vel arundinē. ¶ Ses
ra. li. ag. ca. Zuccar cauct. Salie. pma ei⁹ vir
tus est q siccāt. Scda q abstergit 7 resoluit.

Homo natus de muliere breui uiuens tempore.



Tractatus

Capitulum. cxiij.

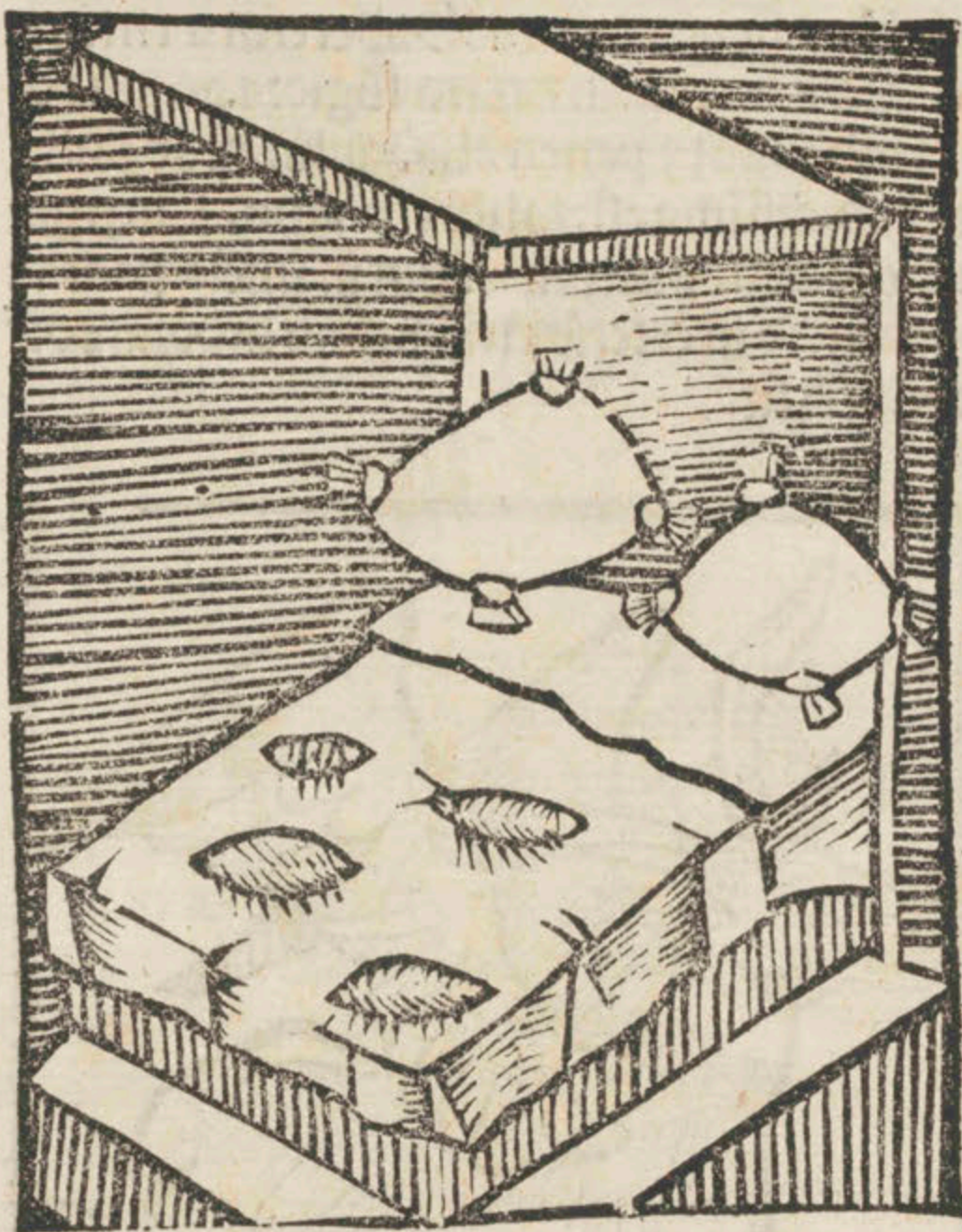
Pigmei. Bartholomeus in li. vii. Pigmei sunt homines cuius statura cubitali. quos greci a cubito pigmeos vocant. Hi montana India tenent. quibus vicinus est oceanus. ut dicit Papias. Sed dicit Augustinus sic. Pigmei tamen semi cubitales sunt. qui tertio anno perfecte sunt etatis. septimo senescunt. Dicunt autem pugnare cum grues. a quibus armati ferro aliquoties devincti sunt. De pigmeis autem dicit Plinius li. vii. ca. iij. Pigmei ceruos ut sunt dodrantes non excedentes salubri celo semper vernate habitant in terra temperata montibus compositis ex partibus aëlonis quos grues in festare fama est. Qui incidentes arietum caprarum dorsis armati sagittis pro tempore congregato agmine ad mare descendunt et ova et pullos gruorum per viribus destruunt et consumunt. Et hac impedimento faciunt tribus mensibus: quod si non facerent futuris autem gregibus resistere non valerent. De pennis autem earum et ovorum putaminibus sibi casas faciunt ut dicit idem. Et subdit Aristoteles. Inquit in cavernis vivere pigmeos tradit.



Capitulum. cxvij.

Poledrus. Albertus in li. de proprietatibus rerum. Poledrus dicitur equi filius siue pullus equinus. quoniam diu matris uberibus est subiectus. In cuius fronte ut dicit Aristoteles lib. vii. inuenitur yconamor. id est amoris beneficium. quoniam nascitur et lambunt matres equorum lingua et tondunt illud. et mulieres incantatrices pueris

biat ex his. Posterior pars pulli est maior parte anteriori: et cum inuenescit crescit pars superior propter herit elevationem anterioris partis corporis multorum equorum magis quam posterioris. Et ideo quoniam est pullus potest pede posteriori tangere caput suum. quod facere non potest quando peruenit ad etatem. ysidorus li. vii. Circa autem pullum equinum hoc ultimo animaduertas quia passum suauem vel durum quem assuescit in iuuentute vix potest dimittere etiam in senectute etc. Superius in ca. liiij. dictum est. quare ibidem. vide de equo.



Capitulum. cxviii.

Pulices. Ex lib. de natura rerum. Pulices vocati sunt eo quod in puluere magis nutriuntur. Patet pulicem esse vermiculum nigrum et minutum quidem. sed valde pungituum. maxime autem tempe estiuo et pluuiali. Saliant autem potius quam volant. nocte quam die magis hominem infestant. Et nisi vehemens torpor aut somnus grauis in membris sit se tueri non potest. Cum quis manum adhibet celerius fuga dilabuntur: nec inueniri queunt.

Operationes.

Ex li. vii. Contra pulices optimum remedium est omni vespere corpus absinthio fricare. vel herba eadem cum oleo cocta corpus ungere. **P**ulix in duas partes diuisa reuiuiscit. **R**asi. Si aqua in qua tribuli cocti fuerint domus roret pulices omnino destruentur. **A**qua similiter in qua ruta coquitur aut oleander eos interficit.

A

B

C

D

De Animalibus

E cit. ¶ **Aui.** Ad effugandū pulices aspergit do-
mus cū infusioe coloqntide. tūc em salūt z fu-
f giūt. z siliter ex decoctōe rūbz. ¶ Dixerunt aut
qdā q qñ sanguis birci ponit in fouea i domo
B apd eū gregāt. deinde moriūt. ¶ Similiter
aggregantiur sup lignū linitū ex adipe herici.
D ¶ Item fugiunt ex odoze caulis. z foliorū olis
J andri. ¶ **Palladi.** Pulices fugant a murca
p pavimentum frequenter aspersa. vel cimino
agrestis cū aqua trito vel cucumeris agrestis
semine aqua resoluta sepe infuso.



Capitulum.cxx.

E dicitur. ysi. Pediculi sūt vermes cu-
tis: a pedibz dicti. vñ pediculosi dicti
sunt qbz pediculi in corpe effervescent
¶ **Ex li. de na. rez.** Pediculi dicunt a numero-
sitate pedū. hoc malū ex ipsa hoīs carne creatur
indubitanter. z tñ inuisibiliter. hos nōnulli de
sudore hoīs. alij d poris z euaporatōibz gigni
dicunt. **Haly.** Accidit autē pegrinanti copia
pediculorū in corpe ppter sudorem z puluerem
ac balnei paucitatem.

Operationes.

A ¶ **Haly.** Quod cū euenerit corpe pegrinoz vl
alioz cathaplasme cū argēto uiuo. occiso cū
oleo. adiūcta aristologia lōga mane qz balneū
ingrediat. z corpus ei fricatione valida mūdet
B ¶ **Rasi.** Pediculorū generatiōez phibēt vsus
balnei z lauacri. pānoz frequēs mutatio pprie
qz vi pannus q carni adberet lineus sit huius
modi. pediclos interficit argētū viuu exinctuz

si oleo inficiat ex oleoqz fila lanea inungant.
q sup se aliqs appendat. a ut ex eis se cingat.

¶ **Aui.** Strafisagria cū arsenico pediculos in-
terficit. z similiter argentū viuu exinctū.

¶ **Precipuum** remedium esse dicitur frequens
ablutio corporis zc.



Capitulum.cxx.

Porcus. **Ex li. de na. re.** Porc' ē bestia
seua z immūda z obscenis loc' grati-
sime cōmorat. **Actoz.** Porc' nō rumis
nat. z ideo inter immūda fm legem reputatur.
Mūdis z immūdis indifferēter vescit. in luto
delectat. rostro lutū suffodit. horrendo grinnit.
pripue aut vno pcusso ceteri grinnūt z qsi cō-
patientes illuc pueniunt. sed statim obliti sui
plactus ad lutū vel ad cibū redeūt. Fertur at
nullū corpus aīalis interius z dispositōe z nus-
mero partiū sic assimilari humano corpe sic
corpus porci. Unde phisici z alij interiora hu-
mani corporis inuestigantes. 'porcorum in o-
teriora qsi quoddā exemplar inspicūt. **Aristo-
teles.** Porc'. viij. mensium coit. sed nūc debile
quid generat. Multos filios facit ppter multo-
ritudinē spermatis. cetera bisulca paucos fa-
ciunt. viuit aut vsqz ad annos. xv. Cū impin-
guat coire pōt omni tpe. Porca pegrina est
qtuor mēsi bz. fertilis est in fetu. parit em. xx. fi-
lios. z lactare nō sufficit. p totū ventrē hz mam-
millas. **Ex li. de na. rez.** Porcus habet prātem
coeundi multū p alijs aīalibz. porce autem in-
tantū efferari dicunt in coitu. vt hominem la-
nient. maxime cādida veste indutum. Phisio.
Agrestes porci tēpe coitus bellicosi sunt. Et

Tractatus



ym^o karbol^o. Alb. i. li. d. na. al. Rym^o
k auis ē pdaviuēs. bone pullificatōis
 ⁊ diligēter pullos nutriēs. nō solū su
 os: s; etiā nutrit pullos aq̄le subiectos tedio
 Eodē lib. Karbolus auis ē pigra: q̄ nec oua
 sua fouet nec pullos nutrit: s; oua sua latēter
 in palūbī nido reponit: ⁊ a palūbis fouent: et
 nutriunt pulli ei^o ouis palūbi p̄us p̄fractis.



Capitulum. lxx.

Agus ⁊ lucidi^o. Jorath. Lag^o est
 auis aq̄rica mergo vtcūq; morib^o
 ōria. Nā sic merg^o tēpestates maris
 fugit. sic lag^o in tēpestates letat^o ⁊ lu
 dit. Elici^o sup̄ Leviticū. Lag^o ē aīalī terra
 q̄ in aq̄ habitās. volat ei^o ⁊ natat. Actor. Hec

est auis vt fer^o q̄ vulgo vocat^o rasse. Ex li. de
 na. re. Lucidū dicti sūt q̄si lucē dātes. hāz ei^o
 auis penne p̄ obscurū in nocte lucēt. Vñ qui
 eas hñt qñ volūt p̄iacris luciferis penmis;
 harū gratia vias dirigunt. In hercinio ger^o
 manie saltu hec auis habitat.



Capitulum. lxx.

I Agep^o auis ē: vt dicit Alb. i. li. d. na.
 al. sed suū modū nāsa leporinos hñs
 pedes ⁊ vell^o hñs plumis. ⁊ male volat. ⁊ iō i
 specub^o sub terra viuit q̄ qñ. p̄ pda aliqñ p̄s
 lit: statī capta pda ad antrū redit ⁊ comedit.
 Hec auis nō domesticat^o ⁊ capta morit^o ⁊ citis
 sime putrescit. ppter sue cōplexiōis maliciā.



De Avibus

Capitulum. lxxj.

Inachos. Ex li. d. na. re. Linachos est avis acuti visus valde: q̄ et pullos suos anteq̄ habeat alas cōpletas p̄cutit: ad solem aspicere cogit. et si cui⁹ oculus lacrimetur: ip̄m interficit. alios vero nutrit. Nec etiā marinis avib⁹ cibaf: eosq̄ qñq̄ de super in aere leuata natantes cōtemplatur. quā ille videntes se submergunt. At illa ppe aquas descēdit: eas vsq̄ ad suffocationē in submersione manere cogit. et tūc plumis ad inspicilem aque deductas rapit.



Capitulum. lxxij.

Luscinia. Actor. ip̄e ē filomena. vt in papia legit. Isidorus. Luscinia dicitur q̄si lucinia. que cantu suo solet signare diei surgētis exortū: eadem et accedens la a cicerone vocat. Ambrosi⁹. Luscinia p̄nigil custos cū oua quodā sinu corporis et gremio fouet insomnē longenoctis laborē cantilene suauitate solatur quo possit nō minus dulcib⁹ modulis (vt mibi videtur) q̄ foris corporis oua animare que fouet. Plinius libro x. Luscinia dieb⁹ ac noctib⁹ cōtinuis q̄ndes cum garrulis sine intermissu cantus est. Denfante se frondiu⁹ germine digna mirat̄ avis. Primum tanta vox in tam paruo corpuseulo tanq̄ pertinax spiritus. Deinde i vna musicē pfecta scientia modulatus editur son⁹. et nunc continuo spiritus trahitur in longum. nunc variatur in flexu: nūc distinguit̄ consci so copulatur in tortu. Itaq̄ cesaris iuvenes habebant luscinias greco et latino sermone dociles. Præterea meditantes in diē assidue

noua loquētes. Postremo hyeme ip̄a nō cernitur. linguis earū tenuitas illa prima non est que ceteris avib⁹. Pariunt in vere primo plurimum sua oua.



Capitulum. lxxiij.

Magnales. Alb. i li. de na. al. Magnales aues sūt orientis valde magnepedib⁹ magnis et rostro hoib⁹ nō nocētes. Piscib⁹ in flumib⁹ et alijs stagnis insidiant: et illos comedūt.



Capitulum. lxxv.

Merula. Ipsi. merula atiq̄ medula vocabatur eo q̄ modulet. alij at̄ merulā aiūto

Tractatus

Cocodrillus. ysidorus. Cocodrillus a croceo colore dictus est. Signif in nilo. Et est animal quadrupes in terra et in aquis valens longitudine plerumque cubito: viginti. dentium et unguum immanitate armatum. tantaque cutis duricia ut quis fortis ictibus lapidum tergo percussus sit. non sentiat. nocte in aquis: die humi quiescit. Quia in terra fouet. Masculus et femina vices seruant. hunc quidam piscis serratam habentes cristam tenera ventrum denscantes interimunt. Solus ex animalibus superiorem maxillam mouere dicitur. Ex libro de naturis rerum. Cocodrillus lingua caret. os patulum et apertum habet: et hiatus usque ad aures. per diem in terra quiescit adeo immobiliter: ut nisi consuetudinem eius precognoscas mortuum illum credas. Oculis clausis dormire se simulat. et aures hiatus suo pabuli gratia inuitat. quas ad escam descendentes perimit et transglutit. Quidam hoc animal sic visam semper crescere crediderunt. Circa nili ripas habitat in insula. gens hominum parua quidem: sed animosa. his beluis inimica. Soli enim innatare flumen audent: in quo cocodrilli habitant. saluuntque supra dorsa eorum et illos inquietant. Aristoteles. Cocodrillus in aqua conuersatur: non tamen recipit aquam intra se sed aerem et parit extra. habet sanguinem duosque pedes maiores: et caudam. omniaque talia sunt fissi pedis multorumque digitorum. et participant instrumentum sensus in lingua propter cocodrillum. Hoc etiam animal non habet aures sed foramina natum: que sunt vie auditus. nec habet mamillas. nec testiculos. nec virgam apparentem extra sed intra. nec habet pilos. sed per totum corpus est corium squamosum. Habetque dentes magnos et acutos et distinctos. habet etiam oculos similes porcorum. et habet culmos. In aqua quidem debilitate videtur. quia spissior est aere. Maior est eius mansio in die super terram: et nocte in aqua. quam aqua calidior est de nocte quam aer extra. Trochillos auis os eius apertum intrat: et eius dentes mundificat: illosque sordibus se cibabat. Cocodrillus autem in his sentiens iuuamen non nocet eis: sed cum vult eas extrahere mouet collum. nec eas comedit.

Operationes

- A** Plinius libro. xxviii. Cocodrillorum genus cuius vita est in aqua et in terra communis: dentes e maxilla dextra: dextro lacerto adalligati coitus stimulare dicuntur.
- B** Lapillos etiam in ventre illi exemptos aduersus horrores febrium venientes pellere tradunt.
- E** Et ob hanc egyptii suos egros ipsi adipe pungunt

Dyscorides. Fimus cocodrilli terreni collectus et succus adhibetur: gratum vultui ac niuem facit maxime si albus ac lenis fuerit. et in aqua missus cito se soluerit.

E Auicenna in secundo libro. Stercus cocodrilli valet albugini oculi.



Capitulum. xxv.

Dracō marinus. Ex libro de naturis rerum. Draco marinus est monstrum crudelitate horridum. instar draconis terrestris in longitudine extenditur. alis caret: caudam habet tortuosam. caput fere magnitudinem corporis parium. sed hiatus oris horridum: squamis et cutem dura s pinnam autem habet pro alis. quibus utitur in natando vno impetu magna maris spacia transcurrit. et hoc potius robore virium quam remigibus pinnarum. Pestifer est hominibus et etiam piscibus morsus eius. Mortem enim infert. Ysidorus. Draco marinus est in branchiis aculeos habet ad caudam spectantes. Qui dum percusserit quaque ferit. venenum fundit. unde et vocatus est.

Operationes.

- A** Plinius libro. ix. Draco marinus captus et immisus in arenam: cauernam sibi rostrum rā celeritate excavat.
- B** Idem libro. xxvii. Absinthium aduersatur draconi marino.
- E** Idem libro tricesimo secundo. Carnes etiam stelle

De Piscibus

marie valet 3 marini draconis ictus imposita

¶ Imponuntur q̄s p̄tra eū salsamēta ex aceto.
¶ Itē draco marinus ad spine sue qua ferit ve-
nenum: ipse prodest impositus.

¶ Auicēn. in. iij. cañ. Dorsus draconis mari-
ni similitudo magni corporis serpentis curatur
inquantū est vlcus tantū nō inquantū est ves-
nenū de quo sic curandum.

¶ Draconis quidem marini morsus (vt dixer-
unt) liniatur cum sulphure et aceto.

¶ Conferunt ei adipēs cocodrilli emplastrat⁹
et plumbum fricatum super ipsum.

¶ Idem in scdo. Draco marini⁹ vt ait Gal. fin-
dit et ponit sup morsum suū et confert.

¶ Succus etiā absinthij p̄fert eius morsui.

¶ Stanni quoq̄ cerusa: confert sup punctus
ram eius confricata.



Capitulum. xxvij.

¶ Elphin. Acto. Delphinus frater ho-
minis dicitur quia moribus humanis q̄dā
modo assimilatur. ¶ Ex li. de na. rerum.
Delphinus p̄ voce gemitus est illis humano
similis. Et h̄ q̄ pulmonē habent et venā aspe-
ram. et eorū lingua nō est absoluta. nec eorū la-
bia pueniūt vel prominent ad distinguendam
vocem. Aures nō habent: s̄ aurium loco fora-
men. Nox autē olofactus nec vestigia quidem
habet: cū tñ sagacissime olofaciunt. dormiunt
super aquas vt possunt audiri stertere. Viuūt
vsq̄ ad annos. cxi. Dulcentur musica. vnde

artionem cytaristam in mari nautia interfice-
re parantib⁹ obtinuit ab illis vt prius cytha-
ra caneret. Ad cuius cantum delphinozū gre-
gibus cōgregatis cum in mari se proiecisset ab
vno exceptus est et ad litus proiectus. Solus
delphin⁹ (vt dicit Aristotiles) inter pisces fel-
le caret. ¶ Aristotiles. Delphin⁹ valde diligit
filios suos. et ideo longo tempore pascit eos.
Solus inter pisces animal completum gene-
rat. et habet māmillas: lactatq̄ fetus. Idem.
Dorsuo deniq̄ delphino: ceteri delphini cō-
currunt: ipsumq̄ circumdantes in profunda
deferunt atq̄ sepeliunt: ne a piscibus comeda-
tur. ¶ Item. Delphini parui semper simul sunt
tanq̄ greges. Et habent duos magnos del-
phinos custodes. q̄ si quis eorum mortu⁹ fue-
rit: alij super scapulas eum efferunt: ipsumq̄
custodiunt: ne ab alijs piscibus comedatur. do-
nec tempestate maris ad litus eiciatur. Inui-
cem enim se miro modo diligunt. Vnde Plī-
nio testante narratur: q̄ Delphino capto a re-
ge carie. conuenit ingens multitudo reliquozū
ad portum vbi Delphinus ligatus tenebatur:
quibus plangentibus: et quasi miserationem
poscentibus. rex eum dimitti precepit. ¶ Phi-
siologus. Delphini oculos habent in dorso. et
ora in parte opposita. vnde non bene predam
suam capiunt propter distortionem oris a par-
te oculorum. Vnde est q̄ ora sua conuertūt ad
celum et dorsum. oculosq̄ ad terram: vt predā
suam consequantur. Imminente tempestate
ludunt apparentes in vndarum superficie.
Subsidium vero naufragantibus exhibuisse
dicuntur. Feruntur etiam plorare quando cas-
piuntur.

Operationes.

¶ Plinius libro. xxxij. Delphini cinis ex aqua
illitus lichenas et lepras sanat. Porro exulce-
rationem sequi debet curatio: que perducit ad
cicatricem.

¶ Quidam vero Delphinum in fictili donec
pinguedo similis oleo fluat ponūt. vel coquūt
ac perungunt.

¶ Circumitus autem febriū tollit Delphini
iecur ante accessionem gustatum.

¶ Adeps delphini liquatus et cum vino potus
ydropicis medetur.

¶ Gingiuis autē atq̄ dentitionib⁹ plurimū cō-
fert dentitiū. delphini cinis cum melle: et si dente
ipso tangeretur gingiue.

¶ Idem. Ad alligatus pauores tollit repenti-
nos.

A

B

C

D

E

F

Tractatus



Capitulum. celiij.

3 Izaa. Serapion libro aggregato-
ris ca. Dageralazaa. i. zizaa: et lapis
qui defertur ex iamen et ex terris sy-
ri. et melior est ille qui defertur ex iamen.

Operationes.

- A ¶ Et est lapis in quo sunt colores multi di-
uersi: ut albedo et nigredo et alij. et nunc est co-
loris sinceri.
- B ¶ Et non est visum hominibus de iamen nec
de regionibus eorum quod aliquis portauerit
secum: aut ponat in domo sua hunc lapidem
quin viderit in somniis mirabilia.
- E ¶ Et cum hoc facit portantem se esse litigio-
sum inter homines.
- D ¶ Et quando suspenditur super infantes aus-
get barias eorum: et si fiat vas intus ad come-
dendum vel bibendum. quicumque comederit
vel biberit in eo non potest dormire.
- E ¶ Et quando puluerizatur et aspergitur iacin-
ctus cum pulvere ipsius meliorat colore ei-
us multum.
- F ¶ Et est lapis qui est durior inter omnes lapides.



Capitulum. celiij.

3 Ignites. Isidorus. Zignites est las-
pis vitrei coloris. qui collo gestat-
ur contra noctilopam valet. Sanguis
nem ac mentis alienationem depellit. et si ad
incendium ignis tenetur: flamma eius extin-
guitur. Hoc idem ait enax in lapidario suo.

Et hec de lapidibus preciosis
ad presens dicta sufficiant.